

§ 25 jedná podle svého nadpisu o zřízencích, již t. j. před vydáním zákona ustanovených, ať trvale ať prozatimně, a kteří podle odstavce prvního zůstávají nadále ve svém dosavadním služebním postavení. Pouze poslední odstavec jest obmezen na ty, kdož nebyly dosud ustanoveni definitivně a ohledně nichž obci náleží učiniti opatření tam uvedená. Souvislost s § 7 by tu mohla býti snad jen tehdy, kdyby šlo o zřízence, jenž nebyl déle než rok před vydáním zákona prozatimně ustanoven. V tomto případě by mohlo opatření v posledním odstavci § 25 záležeti v tom, že by takovému zřízenci dána byla výpověď, ač-li by tomu jinaká úmluva nevalila. Že by v š i c h n i dříve prozatimně ustanoveni zřízenci byli na roveň postaveni oněm prozatimním zřízencům, kteří jsou nebo budou po vydání zákona ustanoveni, to z § 25 dovoditi nelze. Sluší proto pokládati právní posouzení věci soudem odvolacím, týkající se použití zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 sb. z. a n. z roku 1920 na nárok žalobou vymáhaný za správné a poněvadž nebyly provedeny důkazy žalobcem nabízené o tom, jsou-li tu podmínky §em 3 citovaného zákona a zákonem ze dne 21. prosince 1921, čís. 478 sb. z. a n. předepsané, byl rozsudek první stolice právem zrušen.

Čís. 1658.

Společenstva výrobní a hospodářská (zákon ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.) nelze sdružití ve společnost s r. o. k provozování obchodů naznačených v § 1 zákona o společenstvech.

Nepřípustným jest dodatek k firmě »československý«. Pokud jest přípustným přídavek »všeobecný«.

(Rozh. ze dne 9. května 1922, R I 454/22.)

Rejstříkový soud vrátil opověď společnosti: »Všeobecná československá společnost pro zpeněžení lihu, společnost s r. o.« ku doplnění, pokud se týče opravě v těchto bodech: 1. ze znění firmy vypustiti jest především vzhledem k zákonu ze dne 14. dubna 1920, čís. 267 sb. z. a n. a výnosu ministerstva spravedlnosti ze dne 7. září 1919, čís. 20.456 označení »Československá«, proti němuž vyslovilo se kromě toho v případě tomto též ministerstvo obchodu; správní komise pro obchodní a živnostenskou komoru v Praze k zdejšímu dotazu sdělila, že nesouhlasí se zvoleným zněním firmy, ježto označení »všeobecná« vyznačuje, že předmět podniku jest skutečně všeobecný, ne obmezený na jednotlivé obory, ale tomu že tak v tomto případě není; nevyhovuje tedy, jak zjištěno, navržené znění firmy zásadě pravdivosti, pro obchodní rejstřík platící, a nutno proto zvoliti nové znění firmy, jež upraviti je tak, aby odpovídalo jak platným předpisům tak skutečnému stavu věcí; s novým zněním firmy vykázáno budiž zároveň nové znamenání firmy; 2. z § 1 smlouvy společenské jest vypustiti ustanovení, že předmětem podniku jest také: ad b) získávati a prodávati jiný lih, vyrobený v tu- i cizozemsku, ad c) získávati, zřizovati a provozovati lihovary, jakož i účastniti se na takových podnicích, ad d) zřizovati a provozovati podniky, jež zužitkují k jiným účelům suroviny, sloužící zpravidla k výrobě lihu, jakož i účastniti se na takových podnicích, ad e) získávati, zužitkovati a zpeněžovati

patenty, týkající se jinakého zužitkování surovin, sloužících zpravidla k výrobě líhu, ad f) zřizovati podniky, zabývající se v podstatě zpracováním neb spotřebou líhu, jakož i účastniti se na nich, neboť dle § 1 zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. lze sice společností s r. o. zřizovati ku každému dle zákona přípustnému účelu, zde však jsou společníky obě společenstva, jejichž činnost jest dle § 1 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. omezena na podporu výdělku a hospodářství jejich členů společným provozováním podniku nebo poskytováním úvěru. Družstvo hospodářských lihovarů a Svaz průmyslových lihovarů směji tedy dle cit. § 1 zák. ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. provozovati takové podniky, které podporují činnost a výnosnost těch lihovarů, jichž majitelé jsou členy těchto společenstev, na př. rafinování nebo denaturováním líhu, členy vyrobeného; nejsou však oprávněna, aby sama zakládala neb provozovala nové lihovary, aby obchodovala jiným líhem než líhem, členy vyrobeným, aby suroviny, jichž se zpravidla užívá k výrobě líhu, zužitkovala k jiným účelům — (nehledě k tomu, že toto ustanovení smlouvy jest zcela nejasné) — aby patenty toho se týkající získávala a zpeněžovala, neb aby zřizovala podniky zabývající se zpracováním a spotřebou líhu, neboť veškeré tyto činnosti spadají mimo obor výroby líhu a byla by tím provozována činnost ryze výdělečná a kapitalistická, daleko vybočující z mezí zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák., společenstvům stanovených. Z toho jde, že společenstva k provozování podniků, k nimž sama nejsou oprávněna, nemohou také zříditi společnost s r. o., neboť v těchto směrech jest zřízení takové společnosti přímým obcházením vízícího zákonného ustanovení § 1 cit. zák. a tudíž neplatné (§ 879 obč. zák., § 11 zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. o společnostech s r. o.). Nerozhodno jest při tom, že u Svazu čl. lihovarů jest v rejstříku zapsán jako účel také: nákup a prodej jiného líhu, neboť jednak tento zápis — ježto odporuje, jak shora provedeno, vízícím předpisům práva — nemůže společenstvu nikdy poskytovat práva, které mu dle zákona nepřislší, jednak u Družstva hospodářských lihovarů tento účel v rejstříku vůbec zapsán není. R e k u r s n í s o u d usnesení potvrdil z důvodů prvního soudu.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Zákon ze dne 14. dubna 1920, čís. 267 sb. z. a n., v § 1 nejen prohlašuje za nedovolený název, kterým se zneužívá označení »československý« atd., nýbrž nařizuje v § 2 a dalších odstranění závadných, v § 1 blíže označených názvů. Nelze proto připustiti označení to pro stěžovatelku, soukromou to společnost k zastávání funkcí Lidové prodejny ještě neurčenou. Vždyť není předloženo prohlášení o tom, že československá komise líhová pověří stěžovatelku za souhlasu ministerstva financí a obchodu činností obchodní a obchodně finanční, již posud obstarávalo prodejní oddělení Československé komise líhové, zvané »Lidová prodejna« (§ 20 nař. vlády republiky Československé ze dne 7. května 1920, čís. 355 sb. z. a n.). Přídomek »československý« mimo to podle sdělení správní komise pro obchodní a živnostenskou komoru v Praze z 18. října 1921 prohlášen výnosem ministerstva obchodu ze dne 10. října 1921 nepřípustným. Předmět

podniku není všeobecným, nýbrž v jistém směru na jednotlivé odbory obmezeným. Není také stěžovatelkou představitelkou v šeho průmyslu lihovarnického, vždyť sama v dovolací stížnosti uvádí, že dvě společenstva, jež ji založila a jsou jejími jedinými členy, zahrnují v sobě téměř všechny lihovary Československé republiky. Tedy téměř všechny a nikoliv tedy všechny. Vzhledem k tomu a vzhledem k vyjádření komise pro obchodní a živnostenskou komoru v Praze ze dne 18. října 1921 není přípustno ani označení »všeobecná« ve znění firmy, o jejíž zápis se jedná. Jak již řečeno, jsou jedinými členy společnosti dvě společenstva s ručením obmezeným, totiž svaz československých průmyslových lihovarů, zapsané společenstvo s ručením obmezeným a družstvo hospodářských lihovarů pro prodej líhu v Praze, zapsané společenstvo s ručením obmezeným. Co jest účelem společenstva, stanoví přesně § 1 zák. o společenstvech. Účel ten spočívá v podpoře výdělku nebo hospodářství vlastních členů, jest tedy čistě hospodářským. Z citovaného § 1 a dále z § 88 téhož zákona plyne, že každý jiný účel jest vyloučen a nesmí býti připuštěn, § 88 přímo prohlašuje trestným rozšiřování činnosti společenstva na jiné než v § 1 vytčené předměty. Nedovolené a zakázané rozšiřování by však nastalo, kdyby, jako v případě tomto, dvě společenstva s ručením obmezeným se spojila k založení nové společnosti s r. o., jež by pak prováděla obchody a jednání toho druhu, jaké jsou v odstavcích b), c), d), e) a f) smlouvy společenské vytknuty a jež by žádné společenstvo provozovati nesmělo. Jelikož obě společenstva jsou zakladateli a jedinými členy nově se tvořící společnosti, je zřejmo, že vlastním účelem nového podniku by bylo prováděti to, co zakládajícím společenstvům jest zabráněno a že jedná se o obcházení zákona. Správně tedy rozhodnuto, že ustanovení ta z § 1 společenské smlouvy vypustiti dlužno.

Čís. 1659.

Nedostavil-li se v řízení o žádosti za dobrovolný rozvod manželství od stolu a lože jeden z manželů ku smířovacímu pokusu, řízení se zastaví.

(Rozh. ze dne 9. května 1922, R I 520/22.)

Soud první stolice zastavil řízení o žádosti za dobrovolný rozvod manželství od stolu a lože, ježto se manželka k druhému a třetímu smířovacímu pokusu nedostavila. Rekursní soud usnesení potvrdil a Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Povolení dobrovolného rozvodu manželství musí předcházeti tři smířovací pokusy dle § 104 obč. zák., jež dle ustanovení § 2 zák. ze dne 31. prosince 1868, čís. 3 ř. zák. z r. 1869 — není-li souhlasné žádosti manželů o rozvod připojeno potvrzení příslušného duchovního o marně předsevzatých pokusech smíru — má předsevzítí soud. Tyto smířovací pokusy mohou dle povahy věci býti předsevzaty, ač-li nemají klesnouti na bezvýznamnou formalitu, za současné přítomnosti obou manželů, neboť jen v tom případě mohou míti účinek zákonem zamýšlený, poněvadž pouze